

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

Beknopt verslag.

Vergadering van 28 januari 2021

De vergadering wordt door de voorzitter geopend om 14.30 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

De heer	ANCIAUX Koen
Mevrouw	BAKELANTS Ann
Mevrouw	BOONEN Nicole
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
Mevrouw	COTTENIE Christ'I (*)
Mevrouw	CUYLAERTS Nathalie (*)
De heer	DANEELS Tobias (*)
De heer	DE HAES Jan
De heer	DE QUICK Erik (*)
De heer	DE WINTER Stefan
De heer	DILLEN Koen (*)
Mevrouw	FRANÇOIS Catherine (*)
De heer	GEYSEN Kris
De heer	GYS Seppe (*)
Mevrouw	HELSEN Katleen
Mevrouw	JACQUES Ilse (*)
Mevrouw	LAUWERS Linda (*)
De heer	LEMMENS Luk
De heer	PALINCKX Koen (*)
De heer	SCHOOFS Louis
De heer	SOHIER Rudy
Mevrouw	STEVENS Lili
Mevrouw	TALHAOUI Fauzaya
De heer	VALKENIERS Bruno
Mevrouw	VAN DIENDEREN Ilse
Mevrouw	VAN GORP Valery (*)
Mevrouw	VAN HAUTEGHEM Marleen (*)
Mevrouw	VAN OLMEN Mien
De heer	VAN RANSBEECK Brend
De heer	VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw	VERHAERT Inga (*)
De heer	VERHAEVEN Eddy (*)
Mevrouw	VRANCKEN Isabelle (*)
Mevrouw	WECKHUYSEN Wendy (*)

Verontschuldigd: /

(*) Zij waren tijdens de raadsvergadering fysiek niet aanwezig in het provinciehuis, maar namen van thuis uit digitaal deel aan de vergadering (inclusief de stemmingen).

De raad is bijeen in openbare vergadering.

De VOORZITTER wenst iedereen bij het begin van het nieuw jaar een mooi en veilig 2021. Het voorbije jaar was een jaar waarop niemand gehoopt had. Het zorgde voor veel aanpassingen, ook voor de werking van de provincieraad. Jammer dat het slecht eindigde. Hij verwijst naar het onverwacht overlijden van gewezen gedeputeerde en provincieraadslid Peter Bellens. Hij was een warme, gedreven persoon die gemist zal worden. Hij geeft vervolgens het woord aan mevrouw Van Olmen die namens de fractie een in memoriam zal uitspreken.

Mevrouw VAN OLMEN zegt dat Peter Bellens in 2011 werd aangesteld als gedeputeerde bij de provincie Antwerpen, in opvolging van Ludo Helsen. Hij was bevoegd voor cultuur, erediensten, landbouw en plattelandsbeleid, technologie en innovatie en Europese samenwerking. Naast onze griffier Danny Toelen, maakten van onze huidige ploeg enkel Lili Stevens, Inga Verhaert, Diederik Vandendriessche en haarzelf toen deel uit van de raad van 84 provincieraadsleden.

Na de verkiezingen van 2012 was Peter als bestendig afgevaardigde verantwoordelijk voor welzijn en gezondheid, wonen, sociale economie, plattelandsbeleid en Europese samenwerking. Hij was toen ook bevoegd voor Kamp C en voorzitter van cultuurhuis De Warande, Het Gielsbos, het Gouverneur Kinsbergen Centrum, RURANT, en covoorzitter van vzw Kempens Landschap.

Peter lag als het ware ingebed in de samenleving. Hij was in zijn carrière ook pleitbezorger en later voorzitter van vzw Wijkgezondheidscentra Kempen en het Sociaal Verhuurkantoor vzw ISOM. Hij was lid van de raad van bestuur van PIDPA, Algemeen Ziekenhuis Herentals, vzw Den Brand, vzw kOsh, vzw Op Weg, vzw Tejo Kempen en vzw Ter Loke. Ook de fietsbiebs en vele andere initiatieven konden op hem rekenen. Deze opsomming zegt alles over Peter zijn capaciteiten, zijn inzet, zijn kennis, maar nog meer over zijn plannen, zijn vastberadenheid en zijn dromen.

Het woog voor Peter bijzonder zwaar dat hij in 2019 zijn provinciaal mandaat binnen de deputatie niet kon verderzetten en zich terug moest plooiën tot provincieraadslid.

Als burgemeester van Herentals mocht mevrouw Van Olmen Peter in 2019 verwelkomen in haar team van schepenen. Als schepen met zowat alle bevoegdheden op vlak van welzijn, gezondheid en sociale zaken én als voorzitter van het Bijzonder Comité van het OCMW ontpopte hij zich de afgelopen twee jaar tot het alomtegenwoordige sociale gezicht én sociale hart van het schepencollege in Herentals. Peter stond voor goede zorg die voor iedereen betaalbaar en vlot toegankelijk is. Hij droomde van een stad die geen verzameling is van individuen, maar waar iedereen het voor elkaar opneemt. Hij droomde van Herentals als warme zorgstad waarin letterlijk goed kan worden gezorgd voor ouderen, gezinnen met kinderen, kansarmen, nieuwkomers, personen met dementie, ...

Het afgelopen jaar, in volle coronatijd, stak Peter nog een tandje bij: hij volgde heel nauw de toestand in de woonzorgcentra op, zorgde voor extra steun aan mensen, verenigingen en organisaties die het lastig kregen, initieerde de COVID-coaching en speelde een trekkende en verbindende rol in de nieuwe Eerstelijnszone Middenkempen. Hij zorgde ervoor dat het OCMW in haar stad ook *outreaching* te werk gaat en zo het isolement doorbreekt waarin heel wat mensen in deze moeilijke periode dreigen te vervallen. Peter was hier heel trots op, en terecht. Hij zette alles op alles om niemand achter te laten. Dit was Peter ten volle uit!

Door zijn plotse heengaan rest ons allen een grote opdracht om Peter zijn werk verder te zetten. Zij kan niet anders dan vandaag haar onmeetbaar verdriet uitspreken voor het verlies van zulk een warme man die zich vastbeet in zijn dossiers en zijn betrachtingen en die vocht voor zijn dromen. Hij laat een grote leegte na.

De VOORZITTER vraagt na het in memoriam van mevrouw Van Olmen, een minuut stilte ter herdenking van Peter Bellens.

Mondelinge vragen

Mondelinge vraag van de heer Louis Schoofs aan de gouverneur over asbest percelen in de kleiputten van Rumst-Boom.

De heer SCHOOFS verwijst naar zijn eerdere mondelinge vraag op de provincieraad van 18 mei 2020. Hij zegt dat het antwoord van de gouverneur toen verwees naar de beveiliging van de percelen en naar de vele incidenten die werden vastgesteld van onwettige betreding van de asbestomgeving. Hij verwijst naar het overleg dat nadien door de gouverneur werd opgestart om de site beter te beveiligen zowel fysiek als met politietoezicht. Waarvoor zijn dank.

Tijdens deze pandemie periode ontdekken en benutten onze inwoners meer hun omgeving; wandelen is een dagelijkse activiteit geworden. Dit kan je alleen maar toejuichen omwille van vele redenen. Daarom stelt hij de volgende vragen aan mevrouw de gouverneur: is er een actieplan om de asbestsite regelmatig te controleren? Is er controle dat die werken goed worden uitgevoerd? Hoeveel overtredingen zijn er de laatste maanden vastgesteld? Welke sensibiliserende maatregelen worden er genomen in 2021?

Mevrouw de GOUVERNEUR beantwoordt de gestelde vragen:

Is er een actieplan om de asbestsite regelmatig te controleren?

Om de handhaving efficiënt en effectief te laten verlopen, is er gekozen om 4 bijzondere veldwachters aan te stellen door de grondeigenaars van de kleiputten en het asbeststort, om voornamelijk te ontraden en de pakkans te verhogen. Zij zullen hoofdzakelijk toezicht houden op het asbeststort om te vermijden dat het terrein wordt betreden. Dit proces zit in de laatste fase voor de opstart in samenwerking met alle belanghebbenden, waarna er regelmatig gepatrouilleerd zal kunnen worden in de kleiputten van Boom en Terhagen.

De aanstellingsaktes zijn opgesteld en er is ook een coördinatieovereenkomst opgesteld tussen de grondeigenaars. Het is enkel wachten op ondertekening van deze documenten om daarna een opstartdatum te voorzien. Het is de bedoeling om deze bijzondere veldwachters zo snel mogelijk in plaats te stellen. De bijzondere veldwachters worden ondersteund door de lokale politiezone Rupel en omkaderd door hun aanstellers.

De afgesloten asbestsite (perimeter van +/- 3 km) mag op burgemeestersbevel enkel betreden worden met de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen in het belang van de volksgezondheid. De inzetmodaliteiten worden beïnvloed door het aantal bijzondere veldwachters en hun vrijwilligersstatuut.

Hoeveel overtredingen zijn de laatste maanden vastgesteld?

De laatste maanden zijn er geen aantoonbare overtredingen meer geregistreerd. De politiezone Rupel heeft onvoldoende capaciteit om gerichte patrouille uit te voeren. Als er overtredingen zouden zijn, is bovendien de pakkans zeer laag, omdat de grootste groep van protesterende mensen mogelijks aangrenzende percelen bezitten en van daaruit het terrein betreden.

De politiezone kan hier geen bijkomende capaciteit voor vrijmaken, waardoor beroep zal worden gedaan op bovengenoemde bijzondere veldwachters om toezicht te houden. De sporen van menselijke aanwezigheid in de kleiputten (de afgesloten asbestsite of daarbuiten) waarvan de politie kennis heeft zijn:

- Opzettelijke brandstichting van een doek (juli 2019)
- Diefstal werkmateriaal en prikkeldraad (sept. 2019)
- Vernielingen aan de afsluiting (meer dan 20 locaties) < onbekende dader (sept. 2019)
- Het achterlaten van een vuurfakkel < onbekende dader
- Sporen van een motorfiets < onbekende dader
- Cannabisplantage < opgehelderd (mei 2020)
- Sluikstort < opgehelderd (mei 2020)

De gaten in de omheining werden hersteld, er werden enkel ecologisch verantwoorde doorgangen voor de dieren gelaten. Af en toe vindt men wel een verboden draad maar die wordt gewoon terug recht gezet.

Welke sensibiliserende maatregelen worden er genomen in 2021?

We stellen vast dat naarmate de uitrol van het project vordert het aantal spandoeken en pamfletten recht evenredig toeneemt. De gemeenten hebben al preventieve maatregelen genomen, ook OVAM en de Vlaamse Waterweg hebben dit gedaan op hun niveau.

De inzet van de bijzondere veldwachters op het terrein moet voor aanspreekbaarheid gaan zorgen voor de bezoekers en de gemeenschap, dit staat evenwel los van andere sensibiliserende maatregelen door andere instanties of verenigingen.

De gemeente gaat de informatieborden nakijken en eventueel vernieuwen of herstellen.

Mondelinge vraag van de heer Louis Schoofs betreffende het blijvend inzetten op een sterke communicatie en onderbouwing van de sanering en bestemming van de kleiputten in Boom en Rumst.

De heer SCHOOFS zegt dat er een inhaalbeweging is ingezet naar de omwonenden om een complex dossier van sanering en bestemming recht te trekken met zorg voor transparantie en participatie en met een duidelijke projectaanpak om het komende decennium het vertrouwen van de omgeving in de sanering en de bestemming te behouden en blijvend te onderbouwen.

Hoe tastbaarder en zichtbaarder dit ingrijpend project in de leefomgeving van de inwoners ingrijpt, hoe meer vragen en onzekerheden zich stellen en dit is ook normaal. Een omgeving maakt zich zorgen als verandering dichterbij komt. Dit complex project vereist een proces dat iedere week, maand opnieuw moet worden gevoerd zowel in communicatie, juridische onderbouwing, wetenschappelijk ondersteunend onderzoek. Het is evident dat eerdere bedenkingen, vragen opnieuw en in veelvoud worden gesteld. Hierbij de meest voor de hand liggende; is het niet een opportunistische aanpak omwille van de beschikbare gronden vanuit de Oosterweelverbinding, is het niet één pot nat, moet de sanering van de gronden en de bestemming van de gronden van de BAM zich niet beperken tot de Asbestsanering, is er wel geld voor de bestemming,...?

Het moeizame evenwicht tussen een saneringsplicht en een herbestemming dat zich over een veel ruimer gebied strekt, vereist onderbouwing, juridische duidelijkheid. Enerzijds is er het natuurdecreet dat waardevol natuurgebied beschermt, de verplichting tot boscompensatie en anderzijds de saneringsplicht. De derogatie tussen beide wetgevingen zal zorgvuldig geargumenteed moeten worden en vervolgens duidelijk gecommuniceerd naar de bevolking. Een onderbouwing met onderzoeken van Inbo en Ovam zijn belangrijk en blijven belangrijk.

In dit kader blijft het een gemiste kans dat er in het bestemmingsgebied voor de beschikbare grond van de BAM niet meer onderzoek is gebeurd over de aanwezigheid van meerdere ernstige vervuulende percelen. Het zou een ruimer inzicht en argumentatie kunnen geven op de primaire noodzaak van de sanering naar het ruimer gebied.

Vlaanderen voorziet de mogelijkheid om 4 Vlaamse parken te ontwikkelen. Hiervoor is de omgeving van de kleiputten mogelijk te beperkt, maar een landschapspark behoort wel tot de mogelijkheden en in het kader van de boscompensatie is dit mogelijk een sterk signaal naar de omgeving.

Hierbij de volgende vragen: Hoe is het communicatietraject naar de bevolking uitgewerkt voor 2021? Hoe verloopt het participatieproces in 2021 over de bestemming? Wat is de concrete planning van de sanering in 2021? Kan de deputatie voorstellen om bijkomend onderzoek te doen naar het opsporen van ernstig vervuilde percelen in het gebied bestemd voor de bestemming van de gronden van de BAM? Behoort de ontwikkeling van een landschapspark tot de mogelijkheden?

De heer CALUWÉ zegt dat de heer Schoofs terecht verwijst naar een aantal vragen die blijven terugkomen: is buiten het asbeststort wel sanering vereist? Vanwaar die omvang? Is het wegzetten van grondoverschotten niet de drijfveer van het project? Is er wel geld voor afwerking? Is zo'n grote sanering vereist?

Hij geeft daarom een uitgebreid antwoord met verwijzing naar de recente geschiedenis en de concrete aanpak van het bestuur. Want, aldus spreker, is dat het beste antwoord op deze steeds weerkerende vragen. De laatste tijd worden wij ook geconfronteerd met misleidende informatie over het project verspreid door een actiegroep. De geschiedenis heeft echter haar rechten en opportunisme is ons, zeker in dit belangrijke en gevoelige dossier, totaal vreemd. Daarom de geschiedenis.

2013-2014

De Vlaamse Waterweg (DVW) en het provinciebestuur lieten als onschuldige eigenaars van twee beruchte stortplaatsen een Oriënterend en Beschrijvend Bodemonderzoek (OBBO) doen in die periode. Uit dat onderzoek bleek dat naast de twee gekende stortplaatsen ook nog een gipsstort voorkwam en tal van deponieën van grondoverschotten en van bouwpuin. Werkelijk geen m² in het gebied heeft een originele bodem. De gevolgen daarvan voor de spontaan ontstane bossen van voornamelijk wilg en berk, die kampen met sterke wisselingen van droogtestress én wateroverlast, beginnen zichtbaar te worden.

Maar is meer. Uit datzelfde OBBO, we schrijven dus 2014, bleek dat het grond- en oppervlaktewater over de volledige eigendom van de provincie en DVW, sterk verontreinigd is met tal van anionen en kationen. Dat chloriden en sulfaten ook in zeewater zitten zoals de actiegroep oppert, is volstrekt naast de kwestie. Het zijn immers maar de gidsindicatoren waar een sterke en meervoudige verontreiniging achter schuil gaat: met minerale olie, stikstof, ammonium, fenolen, COD en zware metalen. Het huisvuilstort blijkt nog lang niet uitverteerd hetgeen verklaard wordt doordat het zich al die tijd grotendeels onder water bevond, in een soort 'overstromende badkuip'. Een historische bron spreekt van het 'drijvende huisvuilstort'.

2015

Begin 2015 legde de OVAM dan ook een bodemsanering op voor het asbeststort (over een kadastrale oppervlakte van 9,3 ha) én een grondwatersanering op voor de volledige eigendom (over een kadastrale oppervlakte van 62 ha). Beide met dezelfde prioriteit, namelijk urgent. Reeds op datzelfde moment was duidelijk voor het aangestelde team van bodemsanerings-deskundigen dat er geen andere saneringstechniek realistisch was dan de afdekking. Een grondwatersanering in situ, reactieve schermen, end-of-pipe-zuiveringen nabij de Rupel, een ontgraving van het huisvuilstort zijn geen valabele technieken om meerdere redenen: de verontreiniging is te omvangrijk, te complex ook in termen van aantal parameters, de concentraties zijn te hoog, de waterstroming is diffuus, de Boomse klei leent zich niet tot grootschalige onttrekking en herinjectie van grondwater, enz.

Op dat moment was dus duidelijk dat de eigenaars voor grote uitdagingen stonden:

- Grote grondoverschotten zoeken
- Deze aanvoeren zonder mobiliteitsinfarct te creëren in de streek
- Een complex administratief proces met een maatschappelijk gevoelige ontbossing, een tot golfterrein bestemd maar nooit gerealiseerd gebied, een MER en diverse vergunningen.

2016

Begin 2016 werd meteen tot de actie over gegaan:

- Een intendant werd aangesteld om het proces te coördineren met de twee eigenaars, twee gemeenten, diverse Vlaamse diensten en tal van studies.
- Een MER werd opgestart want het was duidelijk dat de saneringsafdekking een omvangrijke ontbossing zou vereisen hetgeen MER-plichtig is.
- Een samenwerking werd gezocht met Wienerberger. Het betrof een initiatief om de gronden via een bijkomend te bouwen kaai op hun site en via een te bouwen tunnel onder de Nieuwstraat en een -zeer lange- interne werfroute rondom het reservaat van Natuurpunt te kunnen aanvoeren via de Rupel zonder het openbaar wegennet te gebruiken.

Uit het MER blijkt dat de nabestemming van het gebied geen voorwerp van de kennisgeving vormt; hetgeen achteraf gezien niet de beste beslissing was gelet op de maatschappelijke onzekerheid die dit over de invulling teweeg heeft gebracht.

Rond de jaarwisseling 2016-2017 is BAM op zoek naar afzetmogelijkheden voor de grondoverschotten van Oosterweel en kandideren DVW en de provincie samen binnen wat een *concurrentiedialoog* heet. Samen met 15 andere mogelijke locaties in Vlaanderen en Nederland. De logistieke aanvoer in onze kandidatuur zou verlopen via de aan te leggen kaai bij Wienerberger.

2017-2018-2019

In 2017 schort BAM deze concurrentiedialoog op, maar gaat BAM in rechtstreeks overleg met de provincie en DVW. BAM stelt daarbij wel dat de aanvoerpiste via Wienerberger naar kosten onhaalbaar lijkt.

In 2018 schuift gemeentebestuur Rumst mee aan tafel en wordt een 4-partijen samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de beide Eigenaars, BAM en Rumst met als inspanningsverbintenis:

- de berging van 4,5 miljoen m³ gronden, exclusief aangevoerd via de Rupel en met een veel kortere landverbinding namelijk door de corridor Molleveld;
- de sanering van het volledige gebied volgens de regels der kunst;
- de creatie van een nieuw natuurlandschap na het doorlopen van een participatieproces;
- de realisatie van een natuurcorridor naar de Rupel;
- een trage-wegverbinding Rumst-Reet;
- een aantal kleinere maatschappelijke wensen.

In diezelfde periode 2017-2019 lopen, aldus spreker, tal van studies:

- bodemsaneringsdeskundigen van Tractebel werken aan de uitwerking van een BSP. Over de afdekkingswijze en uitgestrektheid zijn immers meerdere varianten te ontwikkelen die moeten uitgewerkt, geraamd, beoordeeld, vergeleken worden volgens de wettelijk vastgestelde standaardmethode.
- via hellingenstudie en afwateringsstudie, extra sonderingen en terreinonderzoeken, ... worden daartoe bijkomende kennis verzameld.
- parallel werkt Arcadis aan het MER waarbij vooral gefocust wordt op de ruimtelijke effecten van ontbossing en herontwikkeling en op de verschillende hindereffecten van grondaanvoer, sanering, eindafwerking, ...
- de BAM ontwerpt een tijdelijke kade bij de Rupel en een werftunnel onder de Kapelstraat die later omgevormd zullen worden tot ottercorridor en ecotunnel.

Heel belangrijk is dat in deze zelfde periode ook de switch is gemaakt van een "onbesliste invulling van een bestemd golfterrein en een zogenaamd questaherstel" naar een "participatief ontworpen natuurlandschap". Dit participatief ontwerpproces verliep via twee infomarkten en drie tussentijdse workshops met telkens honderd aanwezigen.

Nog in 2019 wordt samen met tal van overheidsjuristen het te lopen vergunningenproces besproken. Het blijkt een van de complexere dossiers in Vlaanderen door de samenloop van tal van wetgevingen en meerdere problematieken.

Sta me toe hier wel even *de puntjes op de i* te zetten, aldus spreker, ten aanzien van de inleiding van de heer Schoofs. Sanering versus bos-en natuurbehoud kunnen in maatschappelijk opzicht dan wel op gespannen voet staan. In juridisch en administratief opzicht zijn de zaken evenwel glashelder: de sanering is verplicht, urgent en van algemeen belang. Ze primeert op de zorgplicht uit het natuurdecreet. En boscompensatie is -gelukkig- in elk dossier in Vlaanderen vereist. De ontbossing voor sanering is dus geen kwestie van eigen keuzes door de eigenaars, maar volgt uit het dwingend kader van de sanering met bijhorende afwegingen.

Maar zoals u weet nemen beide eigenaars de zorg voor natuur, de herbebossing, het bouwen aan een ecologisch netwerk bijzonder ernstig. Getuige daarvan:

- de geplande volledige herbebossing van het gebied met een soortenrijker, diverser bos, ook al beseffen we zeer goed dat bosontwikkeling tijd vraagt (20 jaar);
- de inspanningen om belendende wetlands (eigendom Ceuppens) te verwerven en te ontdoen van hun harde bestemming en te versterken als ecologische spons;
- het plan om de plassen van Natuurpunt in een partnerschap met de vereniging om te bouwen tot Roerdompgebied door verondieping van de tot 12 m diepe plassen;
- de geplande proactieve aanleg van Kamsalamanderpoelen;
- de aanleg van een robuuste ottercorridor waarvoor reeds 2 woningen voor afbraak werden verworven;
- de ombouw van de visvijvers tot rietmoeras (waarover zo dadelijk meer);
- de deskundige begeleiding bij dit alles door het Instituut voor Natuur- en BosOnderzoek.

2020

2020 is een scharnierjaar.

Na tal van onderbouwende studies wordt de BATNEEC analyse afgewerkt en wordt hierover een schriftelijk positief standpunt verkregen van OVAM. Deze analyse omvat niet enkel de vergelijking en 'obligate' keuze voor de BATNEEC binnen de strikte technische saneringsvarianten maar ook de inpassing van deze saneringsvariant binnen het ontworpen reliëf.

Het MER wordt afgewerkt en goedgekeurd door de dienst MER.

De provincie verkrijgt de bevoegdheid van Vlaanderen om via een PRUP de bestemming van het gebied om te vormen naar een groengebied met laagdynamisch recreatief meegebruik.

We moeten de hoger geschetste chronologie met zijn allen inderdaad goed blijven communiceren, want wie ze kent, beseft:

- Dat een verplichte sanering, die een grote afdekking vereist, de drijfveer is van het dossier en noodzaakt tot het zoeken en bergen van grote grondoverschotten. En niet omgekeerd.
- Dat met de Oosterweeltunnels een unieke *window of opportunity* ontstond om deze gronden te vinden én milieuvriendelijk aan te voeren én dit op de kortst mogelijke termijn. En tegelijk kosten te sparen bij de sanering. Een *win win* voor alle partijen.
- Dat de laatste 5 jaar niet werd stil gezeten om letterlijk en spreekwoordelijk deze boot niet te missen. Het missen van deze boot brengt het volledige saneringsdossier op de Griekse kalender. Het is een volstreekte illusie te denken dat een voorafgaandelijke afzonderlijke bodemsanering voor het asbeststort alleen de zaken zou versnellen. Het tegendeel is waar.

Tot slot wat de financiële verantwoordelijkheid van de provincie betreft.

De BAM voert de bouw van tunnel en de ombouw ervan tot ecotunnel, de bouw en afbraak van een tijdelijke kade en bovenal de sanering van het volledige gebied met de bouw van een nieuw reliëf uit met gesloten beurs. Maar de verantwoordelijkheid voor de zogenaamde Eindafwerking berust bij de eigenaars. Dat betreft de bebossing, natuurontwikkeling en ingroening, aanleg van paden en infrastructuur, beheer en onderhoud van het geheel, de wetenschappelijke aansturing en opvolging van dit alles. Ook op dit vlak kan de ongeruste burger gerust zijn. Wij zullen onze verantwoordelijkheid nemen en hebben vandaag reeds meer dan 2 miljoen EUR in de meerjarenbegroting voorzien. Dit voor het provinciale aandeel in het geheel van die kosten, dat 72 % bedraagt waarbij de resterende 28 % door De Vlaamse Waterweg gedragen wordt.

Spreker gaat daarna concreet in op de gestelde vragen:

Hoe is het communicatietraject naar de bevolking uitgewerkt voor 2021?

Zoals hij al stelde, worden wij de laatste tijd geconfronteerd met misleidende en erg selectieve communicatie, dikwijls van een actiegroep die onze aanpak in dit dossier aanvalt. Het is natuurlijk niet verboden om tegen een overheidsactie te ageren maar persoonlijk zou hij graag zien dat dit zou gebeuren op inhoudelijk onderbouwde argumenten en op basis van alle beschikbare informatie.

We merken echter dat op sociale media en in nieuwsberichten er een erg selectieve en negatieve berichtenstroom van deze tegenstanders uitgaat die zelden correspondeert met de waarheid.

In de kleiputten van Terhagen zelf worden onze infoborden overplakt of schrijft men er slogans op zoals "corrupte ambtenaren", "leugenaars", "geen vervuild Oosterweelzand in onze putten" en "de grootste ontbossing in Vlaanderen van 55 ha".

In deze communicatie worden alle onafhankelijke expertiserapporten genegeerd of zonder onderzochte tegenargumenten van tafel geveegd én verwijt men schaamteloos belangenvermenging aan verenigingen die een andere mening zijn toegedaan.

Het rechtzetten van deze misinformatie vergt veel energie. Keer op keer beantwoorden de experts, de communicatieverantwoordelijke en de projectverantwoordelijken vragen om informatie en weerleggen zij de foutieve berichten.

Om deze systematische desinformatie te counteren is er een folder in de maak waarin we nog eens de feiten over de sanering en landschapsheropbouw op een rij zetten.

Deze folder zal binnenkort verdeeld worden in de brievenbussen van de inwoners van Boom en Rumst. Gelijklopend met de verspreiding van de folder zal een informatiecampagne op de sociale media worden uitgerold. De bekladde infopanelen op het terrein werden inmiddels grotendeels overplakt met nieuwe correcte informatie.

Alle onderzoeksresultaten, het MER, de inspectieverslagen van het asbeststort, de verslagen van de stuurgroep, antwoorden op vaak gestelde vragen, ... zijn te vinden op de website www.kleiputtenterhagen.be. Al wie op de hoogte wenst te blijven van de recentste ontwikkelingen in het gebied wordt aangeraden zich te abonneren op de nieuwsbrief. De frequentie van deze werd opgedreven zodat er wekelijks een aspect uit het MER kan worden toegelicht.

Hoe verloopt het participatieproces in 2021 over de bestemming?

Zoals u weet, aldus spreker, heeft de provincie de intentie om het gebied met een PRUP om te zetten van de bestemming golf naar een groene bestemming met mogelijkheden voor laagdynamische recreatie.

De startnota is momenteel in voorbereiding. Wij voorzien de publieke raadpleging nog in het voorjaar. Tijdens de publieke raadpleging zullen we minstens één infomoment organiseren. We hebben reeds ervaring opgedaan in het najaar 2020 op dergelijke momenten *covidproof* te organiseren. We zullen bekijken of we dit fysiek of digitaal zullen organiseren. Onze voorkeur gaat naar minstens 1 fysiek infomoment. Echter zullen de maatregelen die op dat moment gelden bepalend zijn.

Los van dit planologisch proces zal ook participatie over de eindinrichting (ingroening, bosaanleg, infrastructuur,...), het gebruik van het gebied (toegankelijkheid, beheer, ...)

en tijdens de werken ook over de werf (info over grondkwaliteit, minder hinder, fasering van de werken, ...) georganiseerd worden op het gepaste moment.

Wat is de concrete planning van de sanering in 2021?

Chronologisch staat de komende maanden het volgende op de planning:

- BAM, thans Lantis, maakt een doorstart met de technische studie van de tijdelijke kade en de tunnel. Het betreft de uitwerking van de ontwerpen tot concrete uitvoeringsplannen.
- Als laatste stap in de voorbereiding van de vergunningsaanvraag zijn er de overeenkomsten met aangelanden op wiens terreinen saneringsactiviteiten en/of andere werken moeten worden uitgevoerd. Met Wienerberger werd een overeenkomst gesloten, evenals met het HERMESfonds over de zogenaamde FEEER gronden. Met de visclub dient nog een akkoord te worden bereikt. Indien dit niet lukt wordt een onteigening opgestart.
- Indien de visclub opteert voor een oplossing in der minne, met een vervangende visput, is een projectvergadering volgens de codex Ruimtelijke Ordening voorafgaand aan de vergunningsaanvraag aangewezen. Een visput is immers als enige onderdeel van het hele project zonevreemd in groengebied. Indien de visclub dient onteigend te worden, wordt uiteraard ook geen vervangende visput gepland waardoor dergelijke projectvergadering niet vereist is.
- Na die eventuele projectvergadering zal de omgevingsvergunning worden ingediend bij de Vlaamse Regering en dit volgens de huidige planning voor de zomer 2021.
- Na het bekomen, in enige aanleg, van de omgevingsvergunning zal het bodemsaneringsproject (BSP) bij OVAM ter goedkeuring worden ingediend.

Volgens huidige inzichten zullen de concrete werken op het terrein georganiseerd worden als volgt:

- De bouw van de kade en de tunnel na het verkrijgen van de omgevingsvergunning, i.c. vanaf het tweede kwartaal van 2022. De voorziene bouwtijd bedraagt ca 1 jaar.
- De start van de sanering met aanvoer van gronden, na verkrijgen van goedkeuring van het BSP én na afronding van de bouw van kade en tunnel, i.c. vanaf het tweede kwartaal van 2023.
- De sanerings- en reliëfaanlegwerken gebeuren gefaseerd over een periode van zes jaar.

Kan de deputatie voorstellen om bijkomend onderzoek te doen naar het opsporen van ernstig vervuilde percelen in het gebied bestemd voor de bestemming van de gronden van de BAM?

Spreker meent dat de vraag hier niet handelt over de vervuilde gronden afkomstig van BAM. Mocht dit toch het geval zijn kan hij enkel herbevestigen dat uitsluitend niet verontreinigde gronden zullen worden aanvaard.

Dit is een uitdrukkelijke beleidsbeslissing van het provinciebestuur. Het zou perfect vergunbaar zijn en vanuit milieustandpunt verenigbaar verontreinigde gronden onder de folies te laten bergen. We sluiten dit echter uitdrukkelijk uit. Dit zal ook uit onze vergunningsaanvragen en BSP blijken. En zal niet enkel door de Vlaamse overheid gehandhaafd worden maar ook door eigen toezicht en eigen controles. Niet-verontreinigde gronden zijn gronden die zonder meer overal vrij in Vlaanderen gebruikt mogen worden of gronden die van nature omwille van hun geologisch voorkomen een verhoging hebben voor één of meer parameters. Zo bevat de Boomse klei in Boom en Rumst (en ook in de diepere lagen ter hoogte van de Oosterweeltunnels) bijvoorbeeld een lichte verhoging voor Chroom.

Dat enkel niet verontreinigde gronden zullen aanvaard worden is een gegeven dat ruim bekend is en meermaals gecommuniceerd werd. Toch worden berichten recentelijk nog steeds de wereld ingestuurd. Kwalijk *fake news*.

Niet enkel in chemisch opzicht zullen we overigens kritisch zijn naar aanvaarding van de Oosterweelgronden, ook in ecologisch opzicht is dit het geval. Om de bos- en

natuurontwikkeling zo succesvol mogelijk te maken deed het INBO een gedetailleerd voorstel naar het gebruik van de geolagen uit Oosterweel.

Indien uw vraag handelt over het volume gronden waarvoor de provincie en DVW een inspanningsverbintenis zijn aangegaan en uw vraag een suggestie omvat om in de nabije omgeving naar bijkomende verontreinigde locaties te zoeken en ook daar "werk met werk" te maken door sanering van die plekken en bijkomende berging te combineren, is hij verheugd dat de heer Schoofs dit aanreikt.

Het Oriënterend en Beschrijvend Bodemonderzoek heeft zich immers beperkt tot het eigendom van de beide eigenaars. Dit is gangbaar. Dat verklaart echter ook waarom *de jure* de centraal laag gelegen visvijvers en het eigendom Ceuppens ten zuiden van het gebied niet saneringsplichtig zijn. Ze zijn niet onderzocht.

In de praktijk zijn dit echter twee lijdende erven, met lange ij. Ze zijn beiden lager gelegen en ontvangen het afstromend en 'overstromend' hemelwater van onder andere het huisvuilstort. Ze zijn immers respectievelijk lager dan de oostelijke dijk en lager dan de zuidelijke dijk van dat stort gelegen. U begrijpt, aldus spreker, zijn vooronderstelling: het feit dat deze laag gelegen erven niet saneringsplichtig zijn, is wellicht enkel het gevolg van het feit dat dit nooit onderzocht werd. Een onderzoeksplicht rust immers maar op een eigenaar bij verkoop.

Maar zoals u weet, is voor de sanering van het huisvuilstort door afdekking vereist dat deze stortplaats "over de stortdijken heen" dient afgedekt met folie, kleimatten en grond. Dat is niet alleen overal in Vlaanderen zo bij afdekking van storten maar is ook vereist:

omdat de integriteit van de dijken rondom niet verzekerd is, omdat folieafdekkingen moeten aansluiten op drainagemassieven, omdat zettingen binnen de stortplaats opgevangen moeten kunnen worden en andere redenen waarvan de techniciteit ons voor vandaag te ver zou leiden.

Dit betekent dat hoe dan ook een gedeeltelijke inname van de visvijver vereist is én een gedeeltelijke inname van het eigendom Ceuppens om de afdekking en dus sanering van het stort te kunnen uitvoeren. In zoverre vereist, kunnen deze saneringen omwille van het algemeen belang na onteigening worden gerealiseerd. Maar uiteraard zijn we met beide eigenaars in overleg.

Wat het eigendom van de visvijver betreft, werd in 2019 zeer constructief overleg gevoerd met de visclub waarbij hen een vervangende visvijver werd aangeboden in de zuidwestelijke oksel van het projectgebied. Met een ruil waarbij nieuwe grond, visvijver, kantine en parking hen kosteloos door de beide eigenaars *in volle eigendom* ter beschikking zouden worden gesteld. Zone-eigen, met vergunning, moderne infrastructuur op een gesaneerde en gezonde locatie.

Het alternatief van behoud van een door sanering sterk gereduceerde visput, 10 meter diep gelegen in het landschap, te midden van een natuurgebied, ... was immers geen aantrekkelijk alternatief. De volledige inname tijdens de duur van de sanering nog daar gelaten.

Bovendien is in het ontworpen landschap voorzien deze laag gelegen zone om te bouwen tot een rietmoeras. Om het permanent pompen in de toekomst te kunnen staken, maar ook als cruciaal onderdeel binnen de natte natuurstructuur voor onder andere otter van de Rupel tot het Natuurpunt reservaat. Bovendien zal het rietmoeras het water uit het kleiontginningsgebied zuiveren voorafgaand aan afvoer naar de Rupel.

In het MER wordt bijkomend aanbevolen bij de omvorming van deze visputten tot rietmoeras een drie meter dikke kleilaag aan te brengen aansluitend op de folies boven het huisvuilstort en dit om de afdekking van de stortplaatsen zo integer mogelijk te maken en elke doorslag van verontreiniging naar het grondwater te vermijden. Immers precies ter hoogte van de zeer diepe visvijvers is de natuurlijke Boomse kleilaag wellicht het dunst. Kortom, door de ontwikkelde plannen voor sanering en reliëfherstel worden deze visvijvers de facto gesaneerd.

Wat het eigendom Ceuppens betreft, werden in 2020 besprekingen opgestart. Een beperkte oppervlakte is immers ook vereist om de afdekking te realiseren. Deze besprekingen zijn lopende. Ook hier zal de provincie zijn verantwoordelijkheid nemen en

via een aanvullend Oriënterend en Beschrijvend Bodem Onderzoek de situatie in beeld brengen.

Verder zijn we in overleg met de aangelande eigenaars Wienerberger en Swenden waarbij onderzocht wordt of maatschappelijke doelen, waaronder bijvoorbeeld sanering en grondberging kunnen worden verenigd.

Tot slot, aldus spreker, wat de vraag betreft of de ontwikkeling van een landschapspark tot de mogelijkheden behoort?

Of de Rupelstreek in aanmerking komt als landschapspark kan momenteel niet bepaald worden. Daarvoor is het wachten op de erkenningscriteria (oppervlakte, doelstellingen, ...). Die zijn in opmaak maar nog niet goedgekeurd door de bevoegde minister.

De provincie Antwerpen volgt, namens de Vlaamse Vereniging van Provincies (VVP), het proces van de landschapsparken op.

Als de informatie die ons tot op heden bezorgd is (een landschapspark moet bijvoorbeeld minimaal 10.000 ha groot zijn) door de minister wordt bevestigd, lijkt de Rupelstreek hiervoor niet in aanmerking te komen.

Van zodra de criteria goedgekeurd zijn, maken we een analyse van de kansen voor het ganse grondgebied van de provincie Antwerpen.

Mondelinge vraag van mevrouw Ilse Van Dienderen aan de gouverneur over nood aan afstemming over de bestuursniveaus heen naar aanleiding van de verhoogde lood-in-bloedwaarden van kinderen in Hoboken naast het bedrijf Umicore.

Mevrouw VAN DIENDEREN leidt haar vraagstelling in. Ze verwijst naar de verhoogde lood-in-bloedwaarden die het PIH mat in juli. Die sloegen in als een bom. Na jaren van daling van het lood in het bloed. De gemiddelde loodwaarde in het bloed van jonge kinderen bedroeg 6 microgram/dl bloed. Umicore dient zich te houden aan de WHO-norm die nu op 5 microgram/dl ligt.

Lood is bijzonder gevaarlijk voor jonge kinderen: het beïnvloedt de ontwikkeling van het zenuwstelsel en kan leiden tot achterstand in de geestelijke ontwikkeling.

In december vorig jaar deed het PIH opnieuw onderzoek. Hoewel de gemiddelde lood-in-bloedwaarden lager lag, op 4 microgram/dl bloed, waren er nog steeds meer dan 60 kinderen of 26% met een waarde die de 5 microgram overschrijdt.

Een technische werkgroep bestaande uit experts van de Vlaamse overheid met name afdeling Handhaving, afdeling Energie, Klimaat, Groene Economie, afdeling Gebiedsontwikkeling, omgevingsplanning- en projecten), de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap Zorg en Gezondheid en Umicore, onderzochten de oorzaken van deze verhoogde waarden. De verhoogde uitstoot, de weersomstandigheden en de lockdown werden als oorzaken gevonden voor deze hoge lood-in-bloedwaarden. Het rapport doet ook voorstellen van oplossingen. Het bedrijf is met enkele zaken bezig, voornamelijk gericht op een betere afdekking van de erts. Daarnaast dienen de voorwaarden van de milieuvergunning verstrengd worden.

Aan de deputatie vraagt ze of ze al in kennis werd gesteld van het rapport en of de vraag tot aanpassing van de bijzondere voorwaarden van de vergunning reeds gesteld is.

Zij stelt dat het wel heel lang geduurd heeft eer dat rapport beschikbaar kwam. Ondertussen voert de stad een beleid dat erop gericht is Umicore te faciliteren in haar intentie om huizen op te kopen en een buffer te creëren, om met andere woorden een deel van een woonwijk te laten verdwijnen, zonder enige vorm van procedure, noch proces. Een wijk die als tuinwijk is beschermd in de inventaris van bouwkundig erfgoed.

In het rapport van de technische werkgroep wordt gesteld dat het bedrijf op haar eigen site een buffer dient te realiseren. Van een buffer in de wijk is geen sprake.

Er bestaat ook een medische werkgroep. Deze werkgroep stelt op haar beurt dat er geen medische urgentie is om volwassenen te laten verhuizen. Nochtans zijn Woonhaven en

de stad hier wel mee bezig: de huurders kregen een brief met de boodschap dat ze hun woning zullen moeten verlaten.

Zij meent dat hier een veelkoppige overheid aan de slag is die weinig afgestemd aan het werk gaat.

Zij zegt dat de gouverneur al een belangrijke stap heeft gezet: naar aanleiding van de vele branden in de afgelopen twee jaar bracht zij het bedrijf en de hulpdiensten samen om een heel aantal acties op te zetten die de veiligheid van de omwonenden (en het personeel zelf) moet verbeteren en de communicatie vooruit moet helpen.

Maar ten aanzien van het loodprobleem blijven, aldus spreekster, de overheden naast elkaar werken. Met als gevolg dat de bewoners zich in de steek gelaten voelen en dat het bedrijf nog steeds geen maatregelen opgelegd kreeg om die verhoogde looduitstoot aan te pakken. De bewoners blijven echter niet bij de pakken zitten. Ze hebben zich verenigd in Gewoon Gezond Hoboken. Het toont aan dat de bewoners met heel wat vragen zitten en dat ze daarmee niet terecht kunnen bij een overheid. Ik pik er hier twee van hun eisen uit:

De Vlaamse en lokale overheden en instanties dienen hun regulerende en beschermende rol ter harte te nemen, zodat zij een gezonde en veilige leefomgeving garanderen voor alle inwoners van Hoboken. De Vlaamse en lokale overheden moeten samen met Umicore een degelijk plan uitwerken in tegenstelling tot de losse initiatieven die tot dusver genomen werden.

Vanuit haar partij deden ze het voorstel een gezondheidscommissaris aan te stellen. Die kan zorgen dat de bewoners gehoord worden en dat de overheid acties neemt ten aanzien van het bedrijf. Minister Demir reageerde hier niet afwijzend op maar verwees het door naar minister Beke. En zo gebeurde er op dat niveau ook niks.

De taak van een gezondheidscommissaris past eigenlijk ook wel heel goed in de opdracht van de gouverneur: het afstemmen van de verschillende bestuursniveaus én de veiligheid en de gezondheid van bewoners garanderen om tot een oplossing te komen voor het wonen naast het bedrijf.

Vandaar de volgende vragen aan mevrouw de gouverneur: Was u tot hiertoe betrokken om te komen tot een oplossing voor het probleem van het lood-in-bloed? Wat denkt u van het voorstel van het aanstellen van een gezondheidscommissaris? Kan dit passen in uw bevoegdheden en takenpakket?

Mevrouw de GOUVERNEUR beantwoordt de gestelde vragen.

Was u tot hiertoe betrokken om te komen tot een oplossing voor het probleem van het lood-in-bloed?

Naar aanleiding van verschillende (kleinere en grotere) incidenten op de site van Umicore Hoboken is zij vanuit haar bevoegdheid met betrekking tot civiele veiligheid, met het bedrijf in overleg getreden. Een eerste overleg vond plaats op 22 juli 2020, ook brandweer Zone Antwerpen, een schepen van stad Antwerpen en de dienst noodplanning (FDG Antwerpen) namen deel. Zowel de incidenten, de veiligheidscultuur binnen het bedrijf als het geplande veiligheidsbeleid werden uitvoerig besproken. Sindsdien overleggen de dienst noodplanning (van zowel stad als gouverneur), Umicore en brandweer Antwerpen ongeveer maandelijks over de stand van zaken en opvolging van de actiepunten (overlegmomenten vonden plaats op 26/8, 28/9, 26/10 en 8/12/2020. Het volgende overleg is gepland op 4 februari 2021). Op deze manier blijft zij dus inderdaad betrokken in dit proces.

Enkele resultaten van het overleg:

- Umicore heeft een externe brandspecialist aangesteld om heel het bedrijf door te lichten. Deze zal aangeven in welke afdelingen de veiligheid te wensen over laat, welke zaken ze kunnen doen om dit aan te pakken en welke prioriteit dit heeft.
- Umicore heeft een crisismanager brand aangesteld die ervoor moet zorgen dat er in alle verschillende diensten voldoende aandacht wordt besteed aan de veiligheidscultuur. Per dienst is er ook een persoon aangeduid die deze veiligheidscultuur verder moet uitdragen.

Uiteraard heeft deze aanpak tot doel om incidenten (die op hun beurt kunnen bijdragen aan de globale lood-problematiek) te vermijden.

Wat denkt u van het voorstel van het aanstellen van een gezondheidscommissaris?

Verschillende overheden en actoren zijn vandaag bezig met de aanpak van de door u geschetste problematiek, elk vanuit de eigen, specifieke adviserende, vergunningverlenende, handhavende en/of nog andere bevoegdheden.

Ook een medische werkgroep, alsook de technische werkgroep gekoppeld aan de uitvoering van het Saneringsplan luchtkwaliteit voor de luchtkwaliteitszone BEF07S 'Hoboken'.

Bijkomend, sinds begin 2020 is er een wijkwerkster aanwezig in de wijk. Zij is het aanspreekpunt voor de buurtbewoners en heeft de rol van bemiddelaar tussen het bedrijf en de buurtbewoners. Ook zij kan dus een belangrijke schakel vormen in dit proces.

Het is uiteraard van groot belang dat alle initiatieven optimaal op mekaar worden afgestemd en dat er voldoende afstemming is tussen voornoemde werkgroepen, in het bijzonder ook in functie van een heldere en éénduidige communicatie naar de buurtbewoners. In haar opinie ligt hier een belangrijke taak voor hogergenoemde werkgroepen zelf. Uit de vraag van mevrouw Van Dienderen begrijpt zij dat zij van oordeel is dat de bevoegde overheden onvoldoende samenwerken. Dit desondanks het bestaan van deze werkgroepen en het intens overleg tussen de bevoegde overheden in deze werkgroepen. Zij zal de analyse van mevrouw Van Dienderen overmaken aan de Vlaamse Overheid, samen met de suggestie om de werking en het mandaat van deze werkgroepen te evalueren en waar nodig bij te sturen.

Kan dit passen in haar bevoegdheden en takenpakket?

Coördineren behoort tot haar takenpakket, uiteraard steeds vanuit een duidelijke nood en vraag en met een duidelijk mandaat van de verantwoordelijke overheden. Maar, zoals in voorgaande vraag reeds gesteld, zij gaat er vanuit dat de bestaande werkgroepen kunnen en moeten zorgen voor de noodzakelijke samenwerking en afstemming tussen de verschillende, betrokken overheden en actoren.

Mondelinge vraag van mevrouw Ilse Van Dienderen over noodzakelijke aanpassing van de milieuvergunning van Umicore Hoboken naar aanleiding van de zorgwekkende stijging van het lood-in-bloed-gehalte van kinderen in de wijken Moretusburg en Hertogvelden.

Mevrouw VAN DIENDEREN zegt dat de deputatie ongetwijfeld de problematiek van de loodvervuiling in Hoboken door Umicore heeft gevolgd. Het Provinciaal Instituut voor Hygiëne stelde bij de laatste twee metingen vast dat het lood in het bloed van jonge kinderen erg toegenomen was. De deputatie is vergunningverlenende overheid voor het bedrijf Umicore in Hoboken. De huidige vergunning dateert van 2014. Deze vergunning bevat heel wat bijzondere voorwaarden.

Umicore is volgens spreekster in overtreding met enkele van deze bijzondere voorwaarden.

- bijzondere voorwaarde 17: de gemiddelde lood-in-bloed-concentratie van de kinderen uit de omgeving (Moretusburg, Hertogvelden, Vinkevelen) dient lager te zijn dan 10 µg/dl. Indien de WHO-richtlijn verandert voor deze parameter, wordt de norm aangepast aan de WHO-richtlijn (opmerking: intussen is die WHO-richtlijn inderdaad aangepast tot 5 µg/dl).
- bijzondere voorwaarde 29: bedoeling van deze bijzondere voorwaarde is om via een jaarlijks actieplan ervoor te zorgen dat Umicore de Europese emissie- en immismissie - richt- en streefwaarden behaalt voor Arseen, Lood en Cadmium.

Aan beide voorwaarden wordt volgens haar niet voldaan. Dat blijkt ook uit het recente rapport van de zogenaamde technische werkgroep. Deze werkgroep onderzocht de

oorzaken van de verhoogde lood-in-bloedwaarden. Het rapport van 17 december 2020 geeft hier meer uitleg over. Het rapport geeft aan de verhoging van de loodwaarden in het bloed het gevolg zijn van de activiteiten op het bedrijf die een verhoogde uitstoot van lood met zich mee hebben gebracht (vooral de niet geleide emissies), de lockdown waardoor de kinderen meer dan vroeger in de wijk aanwezig waren en de weersomstandigheden (storm in het voorjaar). Het rapport bevestigt dat Umicore de bijzondere voorwaarde 17 overschrijdt en dat de richt- en streefwaarden voor Arseen, Lood en Cadmium niet worden gehaald. Het rapport lijst maatregelen op die via een verstrenging van de bijzondere voorwaarden of via een aanmaning zullen worden opgelegd.

In het rapport (p25) kunnen we lezen:

“Om nieuwe episodes van verhoogde bloedwaarden in de toekomst tegen te gaan zullen dus bijkomende maatregelen (zie vorig punt) genomen moeten worden. Er zal onderzocht worden welke van deze maatregelen best verankerd kunnen worden in de bijzondere voorwaarden van de omgevingsvergunning zodat voor alle partijen duidelijk is wat verwacht wordt en handhaving mogelijk is.”

En verder: “Bijkomend zal de focus zeker ook gelegd worden op het terugdringen van de arseenemissies gelet op de overschrijding van de Europese streefwaarde voor arseen in de omgevingslucht nabij het bedrijf. Het in kaart brengen van de diffuse arseenbronnen moet de basis bieden voor het definiëren van prioritaire acties om de voornaamste bronnen gestructureerd aan te pakken met de best beschikbare technieken. De vereiste noodzakelijke maatregelen zullen vervolgens administratief verankerd worden via een aanmaning aan het bedrijf.”

Gezien de ernst van het probleem en de grote impact op de gezondheid en ontwikkeling van de kinderen, is dringend actie nodig.

Zij heeft hierbij de volgende vragen voor de gedeputeerde:

Hoe zijn de provinciale diensten betrokken geweest bij de opmaak van het rapport van de technische werkgroep? Heeft u reeds een verzoek gekregen om de bijzondere voorwaarden van de vergunning van Umicore te wijzigen? Hoe luidt de vraag tot aanpassing van de voorwaarden? Welke voorwaarden dienen aangepast of bijkomend opgelegd? Weet u of het bedrijf reeds een aanmaning heeft ontvangen? Wat is de inhoud van de aanmaning? Hoe verloopt de procedure tot aanpassing van bijzondere voorwaarden van de milieuvergunning van een klasse 1 bedrijf, in dit geval dus Umicore Hoboken?

De heer LEMMENS beantwoordt de gestelde vragen.

Het PIH was als deskundige betrokken bij opmaak van het rapport en leverde de input over de loodgehalten in bloed bij de kinderen.

De provincie heeft nog geen verzoek tot aanpassing bijzondere voorwaarden ontvangen.

Wij hebben geen zicht op een eventuele aanmaning, als provincie hebben wij geen inzage in dergelijke dossiers.

De bijstelling van de milieuvorwaarden kan op verzoek van de vergunninghouder/exploitant, maar ook op vraag van elke belanghebbende particulier, rechtspersoon die de bescherming van het milieu tot doel heeft, de toezichthouder, adviesbevoegde overheidsinstanties en AGOP-M. De indiening dient te gebeuren via het Vlaamse Omgevingsloket. Tevens kan de vergunningverlenende overheid ambtshalve milieuvorwaarden bijstellen. Nadat het verzoek volledig en ontvankelijk is verklaard of in het geval van een ambtshalve bijstelling de exploitant in kennis is gesteld van de intentie tot bijstelling, start de procedure. De procedure voorziet in een openbaar onderzoek, adviesronde (incl. advies van de POVC). Na deze adviesronde beslist de deputatie over de bijstelling van de milieuvorwaarden. Tenslotte kan ook de provincie als vergunningverlenende overheid zelf een procedure tot ambtshalve bijstelling van die milieuvorwaarden opstarten. Wanneer er volgens ons voldoende aanleiding is om hier werk van te maken.

Momenteel heeft Umicore een vergunning uit 2014 waar al heel wat bijzondere milieuvorwaarden in zijn opgenomen. Zoals voorwaarde 29 die een jaarlijkse rapportage vanuit een technische werkgroep aan de provincie voorziet.

Dit jaarlijkse evaluatierapport wordt na ontvangst vanuit de provincie overgemaakt aan de bevoegde Vlaamse instanties. De vraag tot evaluatie van het recentste rapport is vanuit de provincie op 19 november 2020 dan ook aan de bevoegde instanties overgemaakt. Het zijn deze entiteiten die een gezamenlijk advies zullen opmaken aan de deputatie. Van daaruit kan dan worden aangestuurd op een bijstelling van de milieuvorwaarden in de vergunning van Umicore. De provincie heeft aan de instanties gevraagd om dit advies te verkrijgen binnen de drie maanden, dus ten laatste tegen 19 februari.

OPENBARE VERGADERING

Oproeping en agenda.

(inlassen 1 en 2)

0. Provinciale overheid

Nr. 0/1 van de agenda

Provincieraad. Overlijden van de heer Peter Bellens, provincieraadslid.
Opvolging.
Verslag

De VOORZITTER zegt dat voor de opvolging van de heer Bellens bij lottrekking een bijzondere commissie voor het onderzoek van de geloofsbrieven van de voorgestelde vervanger wordt samengesteld. De leden van de commissie die de geloofsbrieven van mevrouw Nicole Boonen onderzoekt, zijn: de heer Jan De Haes, de heer Eddy Verhaeven, mevrouw Ann Bakelants en mevrouw Catherine François.

De vergadering wordt geschorst om 15.45 uur om de bijzondere commissie de kans te geven haar werkzaamheden aan te vatten.

De vergadering wordt hernomen om 15.58 uur.

De heer De HAES brengt als verslaggever het advies ter kennisgeving van de raad. De commissie adviseert om mevrouw Boonen tot de eedaflegging toe te laten. Bij dit advies zijn geen bemerkingsen.

Verslag van de bijzondere commissie.

(inlassen 3)

Mevrouw BOONEN legt de wettelijke eed af.

De VOORZITTER heet het nieuw lid welkom.

(applaus)

Nr. 0/2 van de agenda

Wijziging van de vertegenwoordiging van de N-VA-fractie in de raad van bestuur van het APB Toerisme Provincie Antwerpen. Goedkeuring.

Verslag

(inlassen 4)

Men gaat over tot de geheime stemming. 36 leden nemen eraan deel. Er zijn 35 stemmen ja, bij 1 onthouding, zodat het voorstel is goedgekeurd.

Stemming nr. 1.

(inlassen 5)

1. Ruimte, Onderwijs en Mobiliteit

Nr. 1/1 van de agenda

Uitvoering RSPA: PRUP "Specifiek Economisch Knooppunt Arendonk" – Arendonk – goedkeuring bestek en lastvoorwaarden. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

(inlassen 6)

Mevrouw VAN DIENDEREN zegt dat haar fractie dit zeker zal goedkeuren. Het is goed dat er parallel met het beleidsplan ruimte ook een pilootproject in Arendonk zal lopen. Ze hoopt de studie in de raadscommissie mee te kunnen opvolgen want ze denkt dat er veel geleerd zal worden uit dit proces. De sites bevatten voldoende uitdagingen. Spreekster hoopt dat er voldoende aandacht zal zijn voor participatie.

De heer LEMMENS beaamt dat het belangrijk is om ook iets te verwezenlijken in de praktijk rond de beleidsnota ruimte. Het is zeker een uitdaging, maar er gebeurt al veel rond participatie in het gebiedsgericht beleid. Er zal in de raadscommissie regelmatig teruggekoppeld worden.

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 2.

(inlassen 7)

Nr. 1/2 van de agenda

Erediensten. Antwerpen. Islamitische gemeenschap Attaqwa. Budget 2021 en jaarverslag 1 juli 2019 – 30 juni 2020. Akteneming. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

(inlassen 8)

Goedgekeurd met 24 stemmen ja, bij 6 stemmen nee en 6 onthoudingen.

Stemming nr. 3.

(inlassen 9)

Nr. 1/3 van de agenda

Erediensten. Mol. Islamitische gemeenschap Ensar. Budget 2021 en jaarverslag 1 juli 2019 – 30 juni 2020. Akteneming. Goedkeuring. Verslag van de deputatie

(inlassen 10)

Goedgekeurd met 24 stemmen ja, bij 6 stemmen nee en 6 onthoudingen.

Stemming nr. 4.

(inlassen 11)

2. Platteland, Europa en Flankerend Arbeids- en Onderwijsbeleid

Nr. 2/1 van de agenda

Provinciaal Plattelandsontwikkelingsplan (PPOP) 2021-2022. Goedkeuring. Verslag van de deputatie

(inlassen 12)

De heer VANDENDRIESSCHE zegt dat dit verdergaat op de beleidsnota platteland. Er zijn interessante invalshoeken opgenomen, zoals biodiversiteit en korte keten. Het is interessant om te zien dat investeringsprojecten worden afgebakend op landbouwgebied. We herhalen onze bezorgdheid over de megastallen en daarom zal de fractie zich onthouden.

Goedgekeurd met 30 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Stemming nr. 5.

(inlassen 13)

Nr. 2/2 van de agenda

Wonen. Sociale Huisvesting. Vraag van cvba Lierse Maatschappij voor de Huisvesting tot overdracht van de 400 aandelen van de Provincie Antwerpen aan de gemeenste Ranst. Goedkeuring. Verslag van de deputatie

(inlassen 14)

Goedgekeurd met 33 stemmen ja, bij 1 onthouding.

Stemming nr. 6.

(inlassen 15)

3. Vrije Tijd, Leefmilieu en Personeel

4. Economie, Landbouw en Interne ondersteuning

Nr. 4/1 van de agenda

Medewerking Kruispuntbank. Gerechtigden verhoogde tegemoetkoming en gerechtigden maatschappelijke integratie. Belastingvrijstellingen.

Kennisname.

Verslag van de deputatie

(inlassen 16)

Kennis wordt genomen.

Nr. 4/2 van de agenda

Provinciale overheidsopdrachten. Antwerpen. Project provinciehuis.

Ontwerpoperdracht. Vaststellingsovereenkomst. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

(inlassen 17)

De heer CLAESSEN zegt dat het bij de start al duidelijk was dat het nieuw provinciehuis veel geld zou kosten. Dit wordt nu afgesloten met een neem-geef-compromis waarbij zijn fractie zich wil onthouden.

Mevrouw BAKELANTS meent dat het een immense meerkost is die de totale kostprijs op 113 miljoen EUR brengt, terwijl dit in 2011 initieel gegund geweest is voor 54 miljoen EUR. Met deze schikking wordt een juridische procedure vermeden. Maar spreekster schrikt vooral van het royaal ereloon aan de architect. Ze zal zich met haar fractie ook onthouden. Ze hoopt dat de budgetten bij toekomstige projecten meer beheersbaar zullen blijven.

Mevrouw TALHAOUI vindt het een gigantisch bedrag, maar begrijpt dat investeringen in publieke infrastructuur steeds vaker afgesloten worden met een dading. Ze zal dit mee goedkeuren in de hoop dat met het oplossen van het akoestisch probleem dit afgesloten kan worden.

De heer SOHIER zal zich ook onthouden. Hij vraagt zich af waarom een gerenommeerd architect bepaalde materialen gebruikt in een omgeving waarin akoestiek zeer belangrijk is.

De heer VANDENDRIESSCHE sluit zich aan bij mevrouw Talhaoui. Hij heeft

in het verleden al aangegeven dat de kosten goed in het oog gehouden moeten worden. in dit concrete dossier zal de fractie het goedkeuren.

De heer CALUWÉ bevestigt dat het een hoog bedrag is, maar hij nuanceert dat de kostprijs van het provinciehuis per m² lager is dan andere iconische gebouwen in Antwerpen, zoals het MAS, het Havenhuis en het gerechtsgebouw. Hij zegt dat we fier mogen zijn over het gebouw dat prijzen wint en waar krantenartikels over geschreven worden. Er zijn inderdaad nog vragen rond de akoestiek.

Goedgekeurd met 27 stemmen ja, bij 9 onthoudingen.

Stemming nr. 7.

(inlassen 18)

Nr. 4/3 van de agenda

Provinciale overheidsopdrachten. Antwerpen. aVant. Campus Jacob Jordaensstraat. Turnzaal. Vernieuwen buitenschrijnwerk. Ontwerp. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 19)

Goedgekeurd met 35 stemmen ja, bij 1 onthouding.

Stemming nr. 8.

(inlassen 20)

Nr. 4/4 van de agenda

Provinciale overheidsopdrachten. Ranst/Emblem. APB Campus Vesta. Loodsen voor technische hulpverlening. Uitvoeren van dakwerken. Ontwerp. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 21)

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 9.

(inlassen 22)

Nr. 4/5 van de agenda

Provinciale overheidsopdrachten. Toepassing art. 43 §2 11° van het provinciedecreet. Raamovereenkomst voor het aanstellen van een ontwerper voor infrastructuurwerken op afroep gedurende een periode van 4 jaar. Selectieleidraad en keuze van gunningswijze. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 23)

De heer SCHOOFS zegt dat de raamovereenkomst wordt uitgeschreven omdat de vorige raamovereenkomst haar nut heeft bewezen. Hij vraagt of er ook een evaluatierapport is over de vorige raamovereenkomst waaruit het nut duidelijk blijkt.

Mevrouw TALHAOUI is ook geïnteresseerd in een evaluatie, onder meer omdat ze de termijn van 4 jaar lang vindt voor exclusiviteit voor bureaus of aannemers.

De heer CALUWÉ zegt dat het goed zou zijn om een formele evaluatie te maken. De facto is er natuurlijk wel een evaluatie gebeurd. Daarom is er een opsplitsing gekomen tussen de opdrachten met een technische inslag en de projecten met een ruimtelijk ordening inslag. Omdat het een raamovereenkomst op afroep is, is het beter om dit te laten lopen over een langere periode.

Goedgekeurd met 35 stemmen ja, bij 1 onthouding.

Stemming nr. 10.

(inlassen 24)

Nr. 4/6 van de agenda

Vastgoed. Beerse. Laakbeek (A.9.05). Inneming Aquafin ter hoogte van Tempelstraat. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 25)

Goedgekeurd met 35 stemmen ja.

Stemming nr. 11.

(inlassen 26)

Nr. 4/7 van de agenda

Vastgoed. Edegem. Terlindenloop (A.S.10.6.1) en Molenloop (A.S.10.6.1.2). Verlegging voor verkaveling langs de Prins Boudewijnlaan. Overdracht gronden aan de provincie Antwerpen. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 27)

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 12.

(inlassen 28)

Nr. 4/8 van de agenda

Vastgoed. Mechelen. Hanswijkbeek (A.2.04). Verlegging ter hoogte van de

Proximus-site (tussen Delling- en Struikheidestraat). Grondaankoop.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 29)

Mevrouw FRANCOIS laat weten dat de Vlaams Belang fractie tegen zal stemmen, omdat ze in de Mechelse gemeenteraad altijd tegen het ruimtelijk uitvoeringsplan Spreeuwenhoek hebben gestemd.

Goedgekeurd met 30 stemmen ja, bij 6 stemmen nee.

Stemming nr. 13.

(inlassen 30)

Nr. 4/9 van de agenda

Vastgoed. Olen. Verkoop woning Lichtaartseweg 198. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 31)

Goedgekeurd met 35 stemmen ja.

Stemming nr. 14.

(inlassen 32)

Nr. 4/10 van de agenda

Vastgoed. Beekherstelproject 2020-2025: Desselse en Zwarte Nete. Retie. Zwarte Nete (A.8.22.1). Perceel 642h langs de Molsebaan. Grondaankoop en -verkoop. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 33)

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 15.

(inlassen 34)

Nr. 4/11 van de agenda

Vastgoed. Puurs. Woningen Hoogstraat 89 en 91. Tekoopstelling via Biddit. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 35)

Goedgekeurd met 35 stemmen ja.

Stemming nr. 16.

(inlassen 36)

Nr. 4/12 van de agenda

Vastgoed. Ranst. Molenbeek (A.8.03.3). Ruiling naar aanleiding van verlegging. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 37)

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 17.

(inlassen 38)

Nr. 4/13 van de agenda

Vastgoed. Fietsostrade F1 Antwerpen-Brussel. Gedeelte Mechelen-Zemst. Aankoop innemingen 7 en 8. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 39)

Goedgekeurd met 35 stemmen ja.

Stemming nr. 18.

(inlassen 40)

Nr. 4/14 van de agenda

Vastgoed. Geel. Fietsostrade Herentals-Balen - fase 2 - deelproject 12. Grondruil. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

(inlassen 41)

Goedgekeurd met 36 stemmen ja.

Stemming nr. 19.

(inlassen 42)

5. Moties**6. Interpellaties****Nr. 6/1 van de agenda**

Interpellatie in verband met telewerk: mogelijke kosten en baten, ingediend door Tobias Daneels (Groen).
Interpellatie

(inlassen 43)

De heer DANEELS interpelleert over telewerk en de mogelijke kosten en winsten die daarmee gepaard gaan.

De heer DE HAES verwijst naar zijn antwoord op een gelijkaardige interpellatie op de provincieraad van 24 september 2020. De crisis is daarna niet meer bedaard. Meer nog, sinds 2 november 2020 is telewerken opnieuw verplicht en werken veel personeelsleden opnieuw 100 % thuis.

De deputatie was er zich in september al van bewust dat de coronacrisis aanleiding zou zijn voor mogelijke aanpassingen in de praktische werkorganisatie. En de deputatie wil na afloop van de crisissituatie het reglement op telewerk herzien, op basis van zowel de positieve als negatieve ervaringen van de huidige telewerkregeling. Er is een ontwerp reglement telewerk gemaakt, maar dit werd *on hold* gezet.

Het is nu veel te vroeg om het reglement telewerk te herzien. De prioriteit gaat nu uit naar het welzijn van het personeel. Het voltijds telewerk is ondertussen terug 3 maanden bezig en dat begint te wegen. Uit een recente 'welzijnsenquête' blijkt wel dat de meeste personeelsleden nog in de 'groene zone' zitten. De deputatie zal niet nalaten om tijdig actie te ondernemen op basis van de analyses.

De heer DANEELS denkt dat hij dezelfde bekommernissen deelt met gedeputeerde De Haes. Hij beaamt dat in het laboratorium dat de coronacrisis is, inderdaad goede en slechte ervaring te boven komen.

De heer SCHOOFS hoorde in het antwoord van een welzijnsenquête. Zou de provincieraad een synthese daarvan kunnen krijgen?

De heer DE HAES belooft dat.

7. BESLOTEN VERGADERING

De vergadering wordt gesloten om 16.31 uur.